

Robotconsortium Brabant:

*Het robotproof maken van 300 bedrijven en 3000 werknemers
in Brabant*

**Voorstel PACT-vergadering
Donderdag 1 februari 2018**

Context

Begin 2017 is door BrabantKennis, BrabantAdvies, de BOM en Beagle Brabant een longread gepresenteerd over de kansen voor robotisering in Brabant: **'Brabant aan de Robot'**. Conclusie was dat onze regio bij uitstek is toegerust om een prominente rol te spelen in de ontwikkeling en fabricage van nieuwe, geavanceerde interactieve robots. Daarbij werd vastgesteld dat weliswaar al de nodige initiatieven lopen, maar dat deze nog sterk versnipperd zijn.

Medio dit jaar is het thema robotisering verder besproken in **PACT Brabant**, het platform voor arbeidsmarktbeleid bestaande uit wethouders van de (middel)grote steden, onderwijsinstellingen, sociale partners en kennisinstellingen onder leiding van de gedeputeerde.

Vastgesteld is dat de ontwikkelingen rond **robotisering & reshoring** dusdanig ingrijpend van karakter zijn voor de arbeidsmarkt dat extra actie geboden is.

Deze vragen van strategische aard zijn na de bespreking in het PACT in klein comité doorgesproken met gedeputeerde Bert Pauli. Daarbij is afgesproken na te gaan of er draagvlak is om te komen tot een **'slim consortium'**, een team dat de Brabantse ontwikkelingen op het gebied van robotisering aanjaagt en in stroomversnelling kan brengen.

Via een **ronde tafel** gesprek met bedrijven en wetenschappers die zich bezighouden met robottechnologie (2 november 2017) en het PACT arbeidsmarkt-congres **'De Tafel van 100'** (22 november) is deze ambitie verder besproken.

Uitkomst van bovenstaande bijeenkomsten was om inderdaad te komen tot een consortium, uitgewerkt in drie componenten:

- **Bedrijven (B):** Het bereiken van MKB-bedrijven en 'robotproof' maken van hun personeel
- **Onderwijs (O):** Het scholen van zoveel mogelijk Brabanders met 'robotcompetenties'
- **Samenleving (S):** Het laagdrempelig in verbinding brengen van inwoners met robotisering

Daarbij is de volgende overkoepelende ambitie geformuleerd:

- Het 'robotproof' maken van 300 bedrijven en 3000 werknemers in de komende 3 jaar
(dat wil zeggen: *hen te scholen over de kansen en mogelijkheden van robotisering*)

	2018	2019	2020
Jaarlijks aantal benaderde bedrijven	50	100	150
Jaarlijks aantal benaderde werknemers	750	1000	1250

Voorstel voor het PACT:

Een voorbereidingsgroep – bestaande uit vertegenwoordigers van VNO-NCW Brabant Zeeland, Wissenraet van Spaendonck, provincie Noord-Brabant, BrabantAdvies en de secretaris van het PACT – heeft de drie componenten nader uitgewerkt.

Na raadpleging van verschillende stakeholders (o.a. de BOM, Avans, Fontys, NHTV, Smart Robotics, WWA, Focal Meditech en Team Blue Jay) komen zij tot het volgende voorstel:

De oprichting van een Brabants Robotconsortium, dat tot doel heeft om Brabantse MKB-bedrijven en hun werknemers bewust te maken van de kansen en gevolgen van robotisering en hen hiervoor handelingsperspectief te bieden, via de volgende componenten:

1) Awareness-programma

Alvorens te starten met het benaderen van de 300 bedrijven, wordt in het eerste kwartaal van 2018 een select aantal MKB-bedrijven benaderd om meer te weten te komen. Waar liggen de behoeften van de bedrijven, wat weten ze hier al van en hoe kan robotisering meerwaarde bieden binnen de bedrijfsvoering?

Via het awareness-programma wordt inzicht verkregen in de behoeften van de bedrijven, zodat hierop het juiste programma kan worden afgestemd.

Het awareness-programma heeft de volgende kenmerken:

- In het **eerste kwartaal van 2018** worden **tweemaal 15 MKB-bedrijven** (25 – 250 medewerkers) uit verschillende sectoren benaderd.
- Zij nemen deel aan een programma ('wasstraat') waarin via **analyse en co-creatie** de behoeften van de bedrijven in beeld wordt gebracht.
- Daarnaast wordt een breder aantal bedrijven (+- 300 stuks) benaderd met een **robotscan**: een korte vragenlijst die inzichtelijk maakt in hoeverre een bedrijf 'robotproof' is en of er mogelijkheden zijn om een deel van de bedrijfscomponent te robotiseren.
- Dit programma wordt ontwikkeld door **VNO-NCW Brabant Zeeland** en de **BOM**, in samenwerking met de **Jheronimus Academy of Data Science (JADS)**.
- De robotscan wordt ontwikkeld door **Tilburg University in samenwerking met Reshoring Connection**.

Het awareness-programma geeft MKB-bedrijven inzicht in de volgende vragen:

- A) **Wat kan er:** *Wat zijn de mogelijkheden van robotisering?*
- B) **Wat weten we:** *Wat is er al bekend bij de betreffende bedrijven, wat doen zij al?*
- C) **Wat ga ik daarmee doen:** *Welke concrete veranderingen kan een bedrijf doorvoeren om (haar productieproces) te robotiseren?*

Het awareness-programma heeft als resultaat dat inzicht wordt gekregen in wat nodig is om 300 bedrijven de stap te laten maken om een deel van de bedrijfscomponent te robotiseren.

2) Onderwijsplatform en Robot experience centers

Wanneer inzicht is verkregen in de robotiseringsbehoefte van bedrijven, kunnen zij via een platform verwezen worden naar een robot experience center om in scholing van personeel te voorzien.

Binnen het experience center hebben zowel werknemers als studenten de mogelijkheid om zich verder te bekwamen in vaardigheden wat betreft samenwerking met robots. Het Robot experience center heeft als specifiek kenmerk dat de kennis op praktische en interactieve wijze gedeeld wordt.

Hierbij wordt zowel verbinding gezocht met kennisinstellingen (bijvoorbeeld Fontys, Avans) als het bedrijfsleven (zoals de Robotacademie, brancheorganisaties).

Het onderwijsplatform heeft de volgende kenmerken:

- Het zorgt voor verbindingen tussen de **verschillende aanbieders** van robotonderwijs.
- Op basis daarvan vindt gerichte doorleiding plaats van werknemers naar een Robot experience center, voor het aanbieden van de **gewenste scholing**.
- Er wordt bovendien een **online leeromgeving** gecreëerd waarop de onderwijsmogelijkheden digitaal worden aangeboden. Voorstel is om het 'Open Learning Lab' van Fontys uit te breiden met de kennis van meerdere onderwijspartijen en particuliere aanbieders/branche initiatieven in Brabant.
- De verschillende aanbieders kunnen elkaar via het **platform** op de hoogte houden van nieuwe ontwikkelingen, zodat kennis wordt gebundeld.

De robot experience centers hebben de volgende kenmerken:

- Een praktische (bedrijfs)ruimte waar in interactie met robottechnologieën scholing wordt aangeboden.
- Voorzien van robotopstellingen waar mee gewerkt kan worden.
- Een dynamische omgeving waar verschillende partijen (werknemers, studenten, docenten, experts) elkaar kunnen vinden.
- Publiek-private financiering.
- Publieke financiering uit een regiofonds.

Hierbij wordt de volgende werkwijze voorgesteld:

- Starten met één pilot, bij voorkeur in Zuidoost Brabant, aansluitend op de Robotacademie van Smart Robotics.
- Een uitrol van de robot experience centers naar andere stedelijke regio's als vanzelfsprekend onderdeel van de verdere toekomst.

3) Samenleving: creëren van maatschappelijke urgentie

Tot slot is het belangrijk om de maatschappij bewust te maken van de ontwikkeling van robotisering, en maatschappelijke ontwikkelingen om te zetten naar economische mogelijkheden.

Om de aanpak zo concreet mogelijk te maken, wordt aangesloten bij de sector zorg ('care en cure'). Er is een groeiende behoefte in Brabant om comfortabel te wonen op latere leeftijd en tegelijkertijd leidt vergrijzing tot een stijgende vraag naar zorg. Robotisering kan, als ze aansluit op de behoefte van de burger, een rol spelen om in deze vraag te voorzien.

De samenlevingscomponent heeft de volgende kenmerken:

- Het benaderen van een specifiek aantal **zorgondernemers** binnen het **awareness-programma**.
- Het integreren van **domotica** (robottoepassingen in woningen) in **Woonconnect**, het digitale platform voor energiebesparende maatregelen in woningen, opgezet via BrabantStad.
- Het richten van de **Brabant Robot Challenge** (multi-disciplinair onderwijsprogramma) op 'care en cure' en de doelgroep – naast studenten – te verbreden tot werknemers en inwoners.

Fase 2: Het creëren van een 'huis van de toekomst':

Daarnaast stellen we voor om – in een later stadium - een **inspirerende omgeving** in te richten, waar zowel werknemers, studenten als inwoners kennis kunnen opdoen over robotisering. Het gaat om een bruisende omgeving waar nieuwe technieken op het gebied van robotisering en digitalisering worden getoond. Dit '**huis van de toekomst**' kan een groot aantal Brabanders informeren over de mogelijkheden van robotisering.

Financiële paragraaf

Bijgaande paragraaf geeft een beeld van de kosten die samenhangen met de opstart van het project. Het is nu nog te prematuur om een totaalbegroting voor alle werkzaamheden neer te leggen. Juist in de ontwikkeling van het project tot aan de zomer van 2018 ontstaat een realistischer beeld van de haalbaarheid en financieringsmogelijkheden van vervolgstappen.

Kosten:

1) Projectleider, draagt zorg voor de opzet en uitvoering van het project	€ 32.000,-
2) Awareness programma (2x), ontwikkelen en uitvoeren	€ 15.000,-
3) Robotscan, ontwikkelen en uitvoeren	€ 12.000,-
4) Ontwikkelen onderwijs platform	€ 8.000,-
5) Ontwikkelen maatschappelijke aspecten	€ 8.000,-
6) Kosten 1 ^e pilot Robot experience center: scholing 1000 werknemers	€ 150.000,-
- (Kosten p.p. voor scholing: €550,-. Voorstel: p.p. €150,- publieke financiering. Per jaar 500 werknemers x €150 = €75.000,-/jaar).*

Totaal

€225.000,-